

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2016.

PRIJATELJI ŽIVOTINJA

Tko smo?

Udruga Prijatelji životinja je neprofitna udruga, osnovana 2001. godine s ciljem promoviranja prava životinja te veganstva kao etički, ekološki i zdravstveno prihvatljivog životnoga stila.

Cilj kojemu težimo je ukidanje specizma, odnosno bilo kojeg oblika zlostavljanja, mučenja i eksploatacije životinja od strane ljudi, uvažavanje prava životinja te postizanje biocentrizma i održivog načina življenja za opće dobro.

VIZIJA	MISIJA	VRIJEDNOSTI
<p>Svijet bez iskorištavanja životinja. Održivo življenje za sve.</p> <p>Vizija Udruge je svijet bez zlostavljanja, mučenja i eksploatacije životinja od strane ljudi. Nespecističko društvo jednakosti, ravnopravnosti i poštovanje svačijega prava na život u biološkom, pravnom i socijalnom smislu. Dobra kvaliteta življenja uz održiv način života. Svima dostupna zdrava veganska prehrana te potpuna ekološka i etička osviještenost ljudi.</p>	<p>Borba za oslobođenje životinja putem edukacije o pravima životinja te povezanosti veganske prehrane sa životinjama, ekologijom, zdravljem ljudi i održivim načinom življenja. Poticanje volonterstva i pozitivne promjene te doprinos djelovanju od interesa za opće dobro.</p>	<p>Kroz svoj rad i djelovanje negujemo jednakost, ravnopravnost, suosjećanje, pravednost, tolerantnost i nespecizam. Protivimo se bilo kojem obliku diskriminacije i uznemiravanja.</p> <p>Svoj rad temeljimo na principima tinskoga rada, izvrsnosti, dosljednosti i profesionalnosti, entuzijazma, radišnosti i solidarnosti, uz poštovanje visokih etičkih načela u radu kao što su transparentnost, nepristranost i odgovornost.</p>

Prešli smo granice Hrvatske

Članovi smo sljedećih međunarodnih organizacija: Eurogroup For Animals, European Vegetarian Union (EVU), European Coalition to End Animal Experiments (ECEAE), Fur Free Alliance (FFA), International Anti-Fur Coalition (IAFC) i International Organization for Animal Protection (OIPA) te partneri međunarodne organizacije International Network for Humane Education (InterNICHE). Zastupnici smo V-oznake u Hrvatskoj.

Edukacija članova

S obzirom na to da stremimo stalnom usavršavanju i napredovanju na poslovnome planu, tijekom ove godine aktivno smo sudjelovali u programu Erasmus+ Agencije za mobilnost i programe EU-a. Putovali smo diljem Europe u potrazi za novim znanjima i partnerima, a sve zbog našega cilja.

Također, sudjelovali smo na tečajevima za unaprjeđenje rada i na radionicama "Transformacijska komunikacija" Gorana Pejakovića iz udruge Oaza kako bismo se unaprijedili u prezentiranju svojih stavova javnosti prilikom edukacijskih programa i akcija.

Naši uspjesi u 2016. godini:

Pokrenuli smo kampanju "Činčile su zakon"

"Spasimo činčile i poboljšajmo Zakon o zaštiti životinja" glavni je cilj i misao vodilja kampanje "Činčile su zakon". U periodu pokretanja kampanje činčile su bile zaštićene člankom u kojemu stoji da se životinje ne smiju uzgajati radi krzna, a nakon devet godina prijelaznog razdoblja prijetilo mu je ukidanje. To je opravdano diglo na noge hrvatsku javnost s više od 70 posto građana koji su za spašavanje toga članka i poboljšanje Zakona o zaštiti životinja. Ovu inicijativu podržali su i ambasadori kampanje Goran Višnjić, Ivica Kostelić, Vanna, Luka Nižetić i Iva Šulentić.

Oni su odlučili jasno i glasno iskazati svoj stav o krznu, važnosti spašavanja činčila te potrebi za boljim zakonom za sve životinje. Kako bi izazvali suosjećanje prema svim životinjama i činčilama, [fotografirali](#) su se s njima u naručju te snimili [video](#).

Organizirali smo posjet ambasadora kampanje "Činčile su zakon" u našem uredu

Goran Višnjić došao je u Hrvatsku u srijedu 15. lipnja 2016. posjetiti naš ured gdje je [zajedno s Ivom Šulentić i Lukom Nižetićem](#) uz veganski domjenak, popričao s članovima Prijatelja životinja i predstavnicima medija o zaštiti životinja. Goran je donio pismo koje je napisao za ministra poljoprivrede Davora Romića, u kojem apelira na obranu postojeće zakonske zabrane koja štiti činčile te da se ministar zauzme za bolju zakonsku zaštitu pasa i drugih životinja. Njegova izjava najbolje govori sama za sebe: "Još davno dao sam svoj glas da se životinje prestanu ubijati i uzgajati zbog krzna. Šokiran sam činjenicom da bi se nešto što pripada prošlosti moglo ponovno dogoditi u Hrvatskoj. Odigrajte ulogu kojom ćete se ponositi. Budite životinjama najbolji prijatelj. Spasimo činčile i poboljšajmo Zakon za sve životinje!"

Sharon Osbourne pisala ministru Romiću

Nakon kontaktiranja Sharon Osbourne o problemu uzgoja činčila za krzno u Hrvatskoj, potpuno zgrožena inicijativom ukidanja zabrane uzgoja činčila, ova televizijska zvijezda i voditeljica [Sharon Osbourne](#) izrazila je svoje snažno mišljenje o ovoj temi ministru poljoprivrede Davoru Romiću: "Pozdravljam hrvatsku odluku o zabrani uzgoja životinja radi krzna, kao što su to već učinile mnoge europske zemlje, no bila sam šokirana i razočarana saznajući da se predlaže izuzeće zabrani, koje bi omogućilo uzgajanje i pokolj činčila zbog njihova krzna. U ime dobrih ljudi svugdje, molim Vas da razmotrite sljedeće informacije i potom odlučite zaštititi potpunu zabranu uzgoja životinja radi krzna."

Kampanja "Činčile su zakon" zaživjela i na ulici

Ova akcija je bila prilika za sve zainteresirane da aktivno podrže kampanju pozirajući s poznatima u [fotokabini s rekvizitima](#) te tako šire poruku kampanje "Činčile su zakon". Predstavnike medija i građane dočekali su Bojan Jambrošić, Dalibor Petko, Dino Jelusić, Drago Plečko, Đurđica Vorkapić, Ibrica Jusić, Lea Dekleva, Nenad Borgudan (Detour), Robert Bošković, gradonačelnik Milan Bandić i drugi poznati.

Svi su uz zabranu uzgoja radi krzna!

Zgroženi informacijom da bi se iz hvalevrijedne odredbe o zabrani uzgoja životinja za krzno izuzele činčile [civilno društvo](#), [veterinari](#), [intelektualci](#), [zastupnici u Europskom parlamentu](#) stali su protiv unazađivanja postojećeg Zakona o zaštiti životinja.

Organizirali smo prosvjed i performans za činčile

U ime više od sedamdeset posto građana koji podržavaju zabranu uzgoja životinja za krzno, kao i svih onih koji od izmjena zakona očekuju [poboljšanje umjesto unazađivanja](#), Prijatelji životinja, uz podršku stotinu udruga zaštiti činčila, žele predati pismo za premijera Tihomira Oreškovića u kojem ga mole da obrati pozornost na trenutačnu izmjenu Zakona o zaštiti životinja.

Medijskom akcijom, koja se održala na Trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu, činčila Činči, uz pomoć aktivista Prijatelja životinja, pozvala je građane da joj se pridruže u [kavezu](#) na nekoliko minuta ili barem pogledaju fotoprikaz uzgoja, koji je bio postavljen uz dvometarski kavez.

Rekli smo da ćemo udomiti činčile

Kao razlog za produljenje roka navodile su se činčile koje su još premlade za deranje krzna i trudne ženke činčila koje bi trebali usmrtniti ako se prijelazno razdoblje ne produlji na još godinu dana. Mi smo poručili da to nije potrebno jer su to uzgajivači već mogli učiniti najmanje deset puta, a za sve preostale činčile smo ponudili [udomljavanje](#).

Manjina uzgajivača svjesno je ignorirala zakonsku odredbu o zabrani uzgoja životinja za krzno s ciljem rušenja zabrane uzgoja za krzno. Produljenjem prijelaznog razdoblja pogodovalo bi se sitnim profilerskim interesima koji unose u hrvatsko zakonodavstvo pravnu nestabilnost.

**I u 2017. žele
ubijati činčile
za krzno!**

S Udrugom Pobjede predstavili smo najslađi razlog da postanete vegani

Kao najslađa zagovornica prava životinja, Super Ljilja pozvala je sve da se pobrinu za zdravlje i živote svinja i ostalih životinja, kao i za vlastito zdravlje i dobar izgled, te da se pridruže Vege izazovu. Njezin osmijeh i vedrina svakome mogu biti poticaj da postane vegan. Na [Vege izazov](#) se u sljedećih mjesec dana prijavilo preko 1000 osoba.

Organizirali smo tribinu za bolji Zakon i poticali sudjelovanje u javnoj raspravi

Poticali smo građane na slanje komentara na Prijedlog Zakona o zaštiti životinja koji je bio na [javnoj raspravi](#). U Europskom domu organizirali smo [tribinu](#) "Za bolji Zakon o zaštiti životinja" na kojoj su bili prisutni predstavnici skloništa, Ministarstva poljoprivrede i odvjetnica a koji su se osvrnuli na razne teme vezane za novi prijedlog Zakona te odgovarali na pitanja građana.

Zajedno s indijskim veleposlanstvom organizirali smo veganski domjenak

Zajedno s Veleposlanstvom Republike Indije organizirali smo [svečani ajurvedski domjenak](#) za državne dužnosnike, članove diplomatskog zbora i ajurvedske financijere kako bi se približila veganska prehrana. Ajurvedski domjenak održao se u prostoru zagrebačkog hotela Sheraton pod vodstvom Njegove Ekselencije Sandeepa Kumara, veleposlanika Indije u Hrvatskoj.

Prijatelji kroz stoljeća

S Azilom Dumovec i Redom Čuvara grada Zagreba pozvali smo građane da pomažu životinjama. Na jumbo plakatima članovi Reda Čuvara poručili su: "[Obvezujem se čuvati slabe i bespomoćne](#)". Na fotografijama koje su krasile brojne lokacije u Zagrebu, vitezovi, članovi Reda Čuvara grada Zagreba, pozirali su s napuštenim psima i pozivali da svi pomognu životinjama, našim prijateljima.

Izradili smo ekobrošuru "Hrana i ekologija"

Izradili smo ekobrošuru "[Hrana i ekologija](#)" koja objašnjava povezanost uzgoja hrane za ljudsku prehranu s gladi u svijetu, klimatskim promjenama, potrošnjom vode, krčenjem šuma i mnogim drugim aspektima zagađenja okoliša dajući konkretne smjernice prema održivom življenju i ekološkim principima prehrane. Autorica brošure je Anamarija Helena Milardović. [Brošuru](#) smo predstavili uz podršku Zelene akcije na Dan planeta Zemlje. Na predstavljanju brošure prisustvovali su i Mirela Holy, Jadranka Boban Pejić, Zlatko Pejić i Marija Geiger Zeman.

S Hrvatskom vatrogasnom zajednicom pozvali smo sve da ne napuštaju životinje

Ove godine već tradicionalnoj ljetnoj kampanji "[Obitelji na more, a pas na ulicu?](#)" pridružila se Hrvatska vatrogasna zajednica. Vatrogasci su htjeli ukazati da su napuštene životinje, same i preplašene, izložene opasnim situacijama – gladi, žeđi, vrućinama, stradavanju pod kotačima automobila ili od ruke zlonamjernih pojedinaca. Vatrogasci i jedna vatrogaskinja stoga su rado pružili svoju podršku sudjelovanjem u vizualnom predstavljanju kampanje pod sloganom "Ugasimo neodgovornost".

Reagirali smo na kupnju i dovođenje deva u Đurđevac

Povodom saznanja za ideju o dovođenju [jednogrbih deva na područje grada Đurđevca](#) apelirali smo na gradonačelnika Željka Lackovića. Jedino čemu nas centri sa zatočenim životinjama uče je da je prihvatljivo držati životinje u zatočeništvu, gdje se one dosađuju do ludila, obitavaju u skučenom prostoru, usamljene, daleko od svojih prirodnih staništa, zbog čega često pokazuju psihotično i samodestruktivno ponašanje. Stoga smo predložili gradonačelniku da umjesto u izgradnju mjesta za zatočavanje deva te uvoza novih životinja u grad prepun napuštenih životinja, svrsishodnije uloži novac u izgradnju skloništa, s obzirom na to da ga grad Đurđevac još uvijek nema unatoč zakonskoj obvezi Zakona o zaštiti životinja.

Virtualnom stvarnošću do realnosti za životinje

Zajedno s prvim hrvatskim studiom za virtualnu stvarnost pozvali smo građane [da iskuse svijet virtualne stvarnosti](#) na zagrebačkom Cvjetnom trgu. Virtualna šetnja omogućila je posjetiteljima da pogledaju stvarnost u oči, odnosno mjesta koja im inače nitko neće pokazati. Gledatelji su kroz posebne naočale mogli [doživjeti](#) svijet unutar farma i klaonica. Ovo je bila jedinstvena i rijetka prilika da se zaviri u rutinsku praksu industrije koja je tako dobro skrivena od očiju i ušiju javnosti.

Organizirali 9. ZeGeVege festival!

Više od 100 domaćih i inozemnih zanimljivih izlagača zdrave hrane, ekoloških proizvoda i kozmetike koja nije testirana na životinjama predstavili su se na dvodnevnom [ZeGeVege festivalu](#) koji se održao u petak, 2. rujna 2016. (9-21 sat) i u subotu, 3. rujna 2016. (9-19 sati). [Preko 45.000 posjetitelja](#) uživalo je u bogatom programu radionica kuhanja i predavanja o različitim područjima veganstva, ekologije i održivog življenja, brojnim glazbenicima i plesnim skupinama koje podržavaju održiv način življenja te zaštitu i prava životinja. Osim šest restorana, biljnih sladoleda i sirovih kolača, bilo je mnoge drugih zanimljivosti kao što su veganski kebab, burgeri od konoplje, sušeni bučini rezanci i ukusne energetske pločice. Uz prigodnu vegansku ponudu hrane, predstavili su se i razni kozmetički proizvodi na biljnoj bazi, primjerice ZeGeVege sapun od lavande, ali i proizvodi poput ekološke četkice za zube od bambusa, četkica za zube za kućne ljubimce, a posebnu pozornost privlači i najavljeno solarno kuhalo.

Snaga je u bilju

Surađivali smo u kampanji [Snaga bilja](#) s trenerom fitnessa Mislavom Skrepnikom i nutricionisticom biljne prehrane Ivanom Rukavinom koji su pozivali na ZeGeVege festival. Ovaj mladi simpatičan duo, na razigranim vizualima pozvali su sve preko jumbo plakata na 9. ZeGeVege festival.

Četiri akcije "Udomljavanje je fora"

U suradnji sa Sklonište za nezbrinute životinje Grada Zagreba "Dumovec" organizirali smo četiri akcije "[Udomljavanje je fora](#)" na trgu bana Jelačića u Zagrebu. Na informativnim štandovima djelili su se edukativni letci i senzibilizirali smo javnost o nenapuštanju kućnih životinja i protiv držanja na lancu, te su se predstavili psi iz skloništa koji traže novi dom.

Organizirali Vege piknik

Povodom Međunarodnog dana zaštite životinja u suradnji s Gradom Zagrebom organizirali smo [Vege piknik na Bundeku](#). Posjetitelji su se mogli počastiti ukusnim veganskim kebabom, sendvičima, burgerima od konoplje, biljnim mlijekom, falafelom u umaku, čevapima, proizvodima od tofua i sejtana, probiotičkim napitcima te raznim slasticama poput sirovih kolača, palačinki ili fritula i tako barem na taj dan biti na biljnoj prehrani.

Modeli, lutke i simulatori umjesto životinja u obrazovanju!

Organizirali smo [predavanje o humanim i praktičnim zamjenama za testiranje na životinjama](#) koje je održao Nick Jukes iz organizacije InterNICHE. Cjelodnevna radionica o zamjeni korištenja životinja alternativnim metodama u obrazovanju i osposobljavanju organizirana je za predstavnike hrvatske znanstvene zajednice u Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstva poljoprivrede, a nakon toga organizirano je predavanje u uredu Udruge za sve zainteresirane građane. Nick Jukes govorio je o zamjenama za testiranje na životinjama i njihovoj uspješnoj primjeni, s videoisječcima i demonstracijama, te je isticao koje su pedagoške, etičke i ekonomske prednosti alternativnih metoda testiranja.

Kuharica bez salmonele

Za vrijeme afere Salomonela objavili smo kuharicu "[Kuharica bez salmonele](#)" koja sadrži slasne veganske recepte. Recepti koji mame i one najzahtjevnije podijeljeni su u nekoliko kategorija — predjela, prilozi (juhe, variva, namazi), glavna jela, a na samome kraju sve desertoljupce čeka i raznolik spektar svima dobro poznatih slastica u novome ruhu.

Sve bliže zabrani plastičnih vrećica

Sudjelovali smo u javnom savjetovanju o Nacrtu prijedloga Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2016.-2022. godine, te smo podržali mjeru Ministarstva zaštite okoliša i energetike kojom se predlaže uvođenje naplate laganih plastičnih vrećica u trgovinama.

Iskustvo Zemljana

Organizirali smo akciju "Iskustvo Zemljana" u kojoj su brojni aktivisti s maskama na licima puštali scene iz filma "Zemljani" koji ukazuje na grozote iskorištavanje životinja u različite svrhe. Izvedbom performansa "Iskustvo Zemljana" (The Earthlings Experience) Hrvatska se pridružila Francuskoj, Engleskoj, Irskoj, Švedskoj, Danskoj, Americi, Kanadi, Australiji i brojnim drugim državama u kojima je takav performans također izveden.

Osim toga, još smo:

- organizirali radionicu o veganstvu za trudnice
- ukazivali na činjenicu da je krzno opasno i za ljude koji ga nose
- apelirali na Grad Split da zauvijek zatvori zoološki vrt i izgradi sklonište za napuštene životinje
- organizirali akciju za Meatout - Vege pozdrav proljeću
- sudjelovali u brojnim televizijskim i radio emisijama, te smo popraćeni u tiskanim izdanjima i na portalima
- zajedno s međunarodnom organizacijom Fur Free alliance obavijestili smo javnost da Armani prestaje koristiti krzno
- ukazivali smo na nužnost kastracije za pse i mačke
- kroz naš program "Besplatne ili povoljnije kastracije" kastrirano je preko 600 pasa i mačaka
- organizirali performans "Tijela nisu za roštilj"
- ukazivali smo na problem gladi u svijetu zbog konzumacije životinjskih proizvoda
- održali 12. sastanak Mreže za zaštitu životinja
- provodili projekt V-oznaka kroz koji smo označili preko 20 veganskih proizvoda
- reagirali na ubijanje medvjeda na autocesti
- slali zahtjeve gradonačelniku Hvara s problemom napuštanja životinja, te ministru Šustaru oko Prijedloga okvira nacionalnog kurikuluma
- slali zahtjeve svim gradovima u Hrvatskoj oko provođenja zakonskih obaveza po pitanju zaštite životinja
- slali prijave veterinarskim inspektorima oko brojnih slučajeva zanemarivanja životinja
- održavali informativne štandove i štandove s videoprojeksijom
- organizirali radionice kuhanja za djecu i odrasle...

Iza nas je iznimno sadržajna i uspješna godina, no nema sumnje da ćemo u 2016. ponovno, uz vašu pomoć, naredati još više uspjeha. Zato budite uz nas i s nama kako bi se to zaista i dogodilo.

Sve naše akcije možete pogledati u rubrici "[Akcije i kampanje](#)" na www.prijatelji-zivotinja.hr, a pratiti nas možete i preko [Facebook](#)-stranice, kao i mjesečnog newslettera [Animalist](#).

